

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i:	MEK 2200/4200 — Viskøse væsker og elastiske stoffer.
Eksamensdag:	Tirsdag 4. desember 2007.
Tid for eksamen:	14.30 – 17.30.
Oppgavesettet er på 3 sider.	
Vedlegg:	Ingen.
Tillatte hjelpemidler:	Rottmann: Matematiske Formelsamling, godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1.

I et kartesisk koordinatsystem x, y, z er spenningstensoren gitt ved

$$\mathcal{P} = \begin{pmatrix} p_1 & 0 & 0 \\ 0 & p_2 & \tau \\ 0 & \tau & p_2 \end{pmatrix}$$

hvor p_1, p_2 og τ er konstanter.

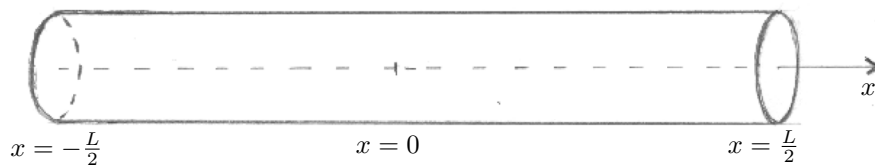
- Finnspenning på en flate med normalvektor $\mathbf{n} = \{0, 0, 1\}$.
- Finns normalspenningen og tangensialspenningen (størrelse og retning) på den samme flaten.
- Bestem hovedspenningene (prinsipalspenningene), men ikke retningene, for den gitte spenningstensoren.

(Fortsettes side 2.)

- d) Vi antar et isotropt elastisk medium som følger Hookes lov. Bestem komponentene i tøynings tensoren $\{\epsilon_{ij}\}$ for $i \neq j$ som tilsvarer den gitte spenningstensoren.

Oppgave 2.

En rett elastisk stang med sirkulært tverrsnitt har lengde L og radius a . Stanga består av et homogent, isotropt materiale med tetthet ρ og Youngs modul E . Vi legger x -aksen langs stangas senterakse slik som vist på figuren med origo midt i stanga. Det er ingen volumkrefter.

Det er en-dimensjonal spenning i stanga og de longitudinale forskyvninger i stangas lengderetning av formen

$$u(x, t) = \hat{u}(x) \sin \omega t$$

hvor $\hat{u}(x)$ er en funksjon bare av x , ω er vinkelhastigheten (rad/s) og t er tiden.

- a) Vis at $u(x, t)$ må oppfylle likningen

$$\frac{\partial^2 u}{\partial t^2} = \frac{E}{\rho} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2}$$

- b) Bestem funksjonen $\hat{u}(x)$ og perioden for svingningene i stanga når endene ved $x = \pm \frac{L}{2}$ er spenningsfrie.
- c) For symmetriske forskyvninger er $\hat{u}(x) = B \cos kx$, hvor k er en konstant. Vis at svingninger kan tolkes som bølger som går fram og tilbake i stanga. Bestem forplantningshastigheten for bølgene.

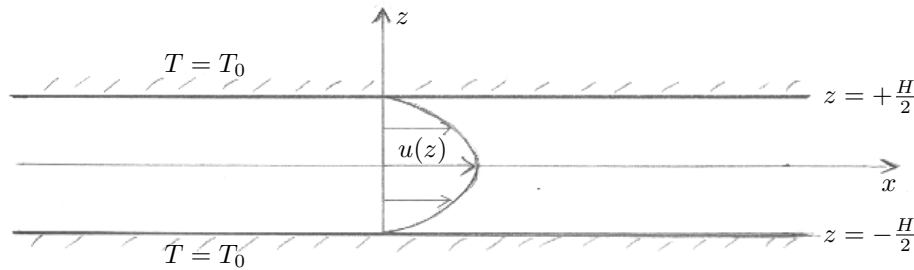
Hint:

$$\cos kx \sin \omega t = \frac{1}{2} [\sin(kx + \omega t) - \sin(kx - \omega t)]$$

(Fortsettes side 3.)

Oppgave 3.

En homogen, inkompressibel Newtonsk væske strømmer rettlinjet og stasjonært mellom to parallelle faste horisontale plan. Væsken har tetthet ρ og viskositetskoeffisient μ . Vi legger et kartesisk koordinatsystem x, z med x -aksen midt mellom planene slik som figuren viser.

Vi antar at det er en konstant trykkgradient $\frac{\partial p}{\partial x} = -\beta$ i x -retning, hvor β er en positiv konstant. Det er ingen volumkrefter.

- Vis at strømhastigheten u bare er funksjon av z og finn $u(z)$.
- Bestem skjærspenningen på planene (veggene) $z = \pm \frac{H}{2}$ (størrelse og retning).
- Regn ut energidissipasjonen ($\Delta = 2\mu\dot{\epsilon}_{ij}^2$) per volumenhet og tidsenhet og bestem temperaturen i væsken $T(z)$. Vi antar at temperaturen på de to planene holdes konstant på T_0 og at det er stasjonære forhold. Varmediffusiviteten i væsken er κ og den spesifikke varmekapasiteten er c .

SLUTT